

VOJENSKÉ ZDRAVOTNICKÉ LISTY

ROČNÍK LXXI

SRPEN 2002

ČÍSLO 4

355.311.1(437.11.2):355.724:(581)

ZAHÁJENÍ ZAHRANIČNÍ MISE 6. POLNÍ NEMOCNICE ARMÁDY ČESKÉ REPUBLIKY V AFGHÁNISTÁNU

Miroslav PROCHÁZKA, Jindřich SITTA
6. polní nemocnice AČR, Afghánistán

Rozhodnutí o vyslání

Na základě rozhodnutí Rady bezpečnosti OSN č. 1386 byla zahájena operace FINGAL a v jejím rámci došlo i k rozmístění mezinárodních vojenských sil v Afghánistánu. Dne 11. 3. 2002 rozhodla vláda ČR o vyslání 6. polní nemocnice (6. PN) do této operace jako vyjádření ochoty podílet se na plnění závěrů RB OSN a nést část nákladů spojených s touto operací.

6. PN byla vyslána do této operace jako samostatná jednotka k plnění úkolů spojených s operací. V usnesení vlády k vyslání 6. PN do mise ISAF byly zdůrazněny dva hlavní úkoly, které má tato jednotka během svého působení v Afghánistánu plnit:

1. Poskytovat zdravotnické zabezpečení na úrovni Role 3 pro příslušníky mezinárodních sil ISAF (International Security Assistance Force).
2. Poskytovat první lékařskou pomoc a speciální lékařskou péči pro místní obyvatelstvo.

Transport do místa působení

Od rozhodnutí o vyslání k samostatnému zahájení přesunu bylo k dispozici pouze 44 dnů. Během této doby bylo nutné zajistit přípravu a zabalení veškeré techniky a materiálu určeného k přesunu na místo působení. Vzhledem k omezeným kapacitním možnostem a zvolenému způsobu přepravy bylo také nutné zvolit pořadí přesunu jednotlivého materiálu a techniky. Toto rozhodování bylo o to těžší, že bylo třeba kalkulovat s nutností zabezpečit přepravu materiálu na letiště i z letiště vlastními silami (barevná příloha s. I, obr. 1).

Původní varianty týkající se způsobu přepravy techniky, materiálu a osob 6. PN z ČR do Afghá-

nistánu předpokládaly dvě možnosti způsobu přepravy:

1. *varianta – kombinovaný způsob přepravy*

Materiál a technika by byly přepravovány vlakem do Uzbekistánu (Termez) a dále po vlastní ose. Osoby by byly přepraveny letecky přímo. Výhodou této varianty byly nízké primární náklady. Jako hlavní nevýhody tohoto způsobu přepravy byly vyhodnoceny vyšší riziko poškození techniky při přesunu po vlastní ose a případná ztráta materiálu nebo techniky při transportu přes riziková území.

2. *varianta – letecký způsob přepravy*

Materiál, technika i osoby by byly přepraveny letecky z ČR přímo do místa určení – Kábulu. Jako hlavní výhody tohoto způsobu přepravy byly vyhodnoceny nízká časová náročnost vlastního přesunu a nízké riziko poškození nebo ztráty přepravovaného materiálu a techniky. Na druhou stranu zde však byla nevýhoda v podobě vyšších nákladů, protože by se muselo jednat o smluvního leteckého dopravce (AČR v současné době nedisponuje vlastní leteckou technikou schopnou přepravy takového množství materiálu a techniky na tak velkou vzdálenost – cca 5000 km).

V konečné fázi bylo rozhodnuto o uskutečnění přesunu variantou č. 2. Tato varianta se začala realizovat 24. 4. 2002 v 6.00 hodin, kdy odjela první předsunutá skupina osob s materiálem a technikou ze základny 6. PN ve Zbirohu na ruzyňské letiště v Praze. Letecká přeprava byla realizována přepravními letadly AN 124 Ruslan ruské přepravní společnosti Volga-Dněpr Airlines.

Jedním letadlem bylo možné najednou přepravit 80 tun materiálu a techniky a 15 osob. Pro přepravu veškerého materiálového vybavení 6. PN, techniky i osob bylo celkem využito 13 letů (barevná příloha s. I, obr. 2 a 3). V jeden den byly uskutečněny vždy maximálně 2 lety, takže samotná letecká přeprava celé 6. PN byla realizována v průběhu 7 dnů. Přesun byl zahájen 24. 4. 2002 (jednalo se o 2 letadla pro Advance Team s technikou, který připravoval prostor pro základnu), hlavní část nemocnice se začala přepravovat 3. 5. 2002 a poslední letadlo s technikou, materiálem a personálem odstartovalo z ruzyňského letiště 8. 5. 2002.

Všechny lety byly uskutečňovány s mezipřistáním v Baku. Průměrná délka letu (včetně mezipřistání) byla 15 hodin. Celkem bylo přepraveno: 130 osob, 1040 tun materiálu, 25 skladových kontejnerů, 42 speciálních kontejnerů, 39 vozidel a 32 přívěsů. Náklady na jeden let činily zhruba 7 000 000 Kč, celkové náklady na přepravu materiálu, techniky a osob 6. PN (13 letů) tedy činily cca 91 000 000 Kč.

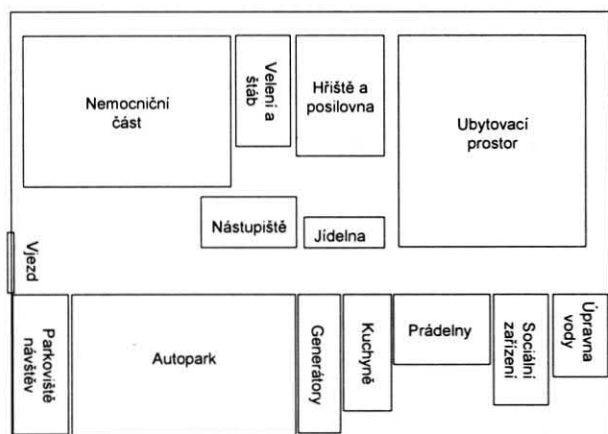

Schéma 1

Budování základny

Místo pro vybudování české základny v Afghánistánu bylo vybráno na severovýchodním okraji Kábulu. Původně měla být česká základna vybudována v prostou britské základny, ale nakonec byl pro 6. PN vybrán samostatný pozemek v těsném sousedství již zmiňované britské základny. Jedná se o pozemek v majetku afghánského ministerstva zemědělství ohraničený zdí, která však byla na mnoha místech poničena a na některých místech chyběla úplně. V západní části tohoto pozemku stojí navíc poničená budova, která je místní komunitou využívána jako škola.

Přípravou základny do příjezdu hlavních sil byl pověřen tzv. Advance Team. Tento tým, který měl k dispozici 30 osob, 160 tun materiálu a 10 kusů tech-

niky, odletěl do Kábulu asi o 2 týdny dříve před hlavní částí nemocnice a začal budovat prostor základny. Prvním úkolem bylo zajištění základny, tzn. oprava a dobudování obvodových zdí pozemku pomocí obranných valů a pytlů plněných pískem, zarovnání pozemku a návoz šterku pro pevný podklad. Dále tento tým začal budovat ubytovací prostor pro hlavní síly 6. PN. Pro úplnost je třeba ještě doplnit, že původně měl být prostor pro českou základnu připraven britskými silami.

Hlavní síly polní nemocnice přiletěly do Kábulu ve dnech 4. až 9. 5. 2002. Dobudoval se ubytovací prostor, sociální zařízení a začalo se s výstavbou nemocniční části základny (barevná příloha s. I, obr. 4). Jednotlivé části základny měly pevně stanovené termíny dokončení a na jejich dodržení bylo, až na výjimky, striktně dbáno (např. budování kuchyně probíhalo do tří hodin do rána). Dne 20. 5. 2002 byla nemocnice oficiálně otevřena.

Tabulka 1

Stručný chronologický přehled budování základny

25. 4. 2002	Přilet Advance Teamu do Kábulu
4. až 9. 5. 2002	Přilet hlavní části 6. PN
6. až 19. 5. 2002	Budování základny včetně nemocničního komplexu
20. 5. 2002	Zahájení činnosti 6. PN

Struktura českého kontingentu v Afghánistánu

Český kontingent vyslaný k plnění úkolů mise ISAF se skládá ze 3 částí. Hlavní částí je vlastní 6. PN, další součástí kontingentu jsou 2 čety ochrany (složené převážně z příslušníků průzkumných jednotek) a 3. část kontingentu tvoří příslušníci vojenské policie. Velitelem českého kontingentu je náčelník 6. PN plk. MUDr. Jindřich Sitta.

Schéma 2

Struktura a kapacity 6. PN

6. PN je zdravotnické zařízení Role 3 podle standardů NATO a je schopna svými silami a pro-

středky plnit úkoly zdravotnického zabezpečení vlastních i spojeneckých vojsk. Podle rozsahu poskytované zdravotní péče může být 6. PN nasazena jako celek nebo mohou být nasazeny pouze její samostatné části – aeromobilní tým nebo mobilní lékařský tým. Může být nasazena v operacích podle článku 5 Washingtonské smlouvy i v operacích na podporu míru, humanitárních i jiných operacích NATO mimo článek 5 Washingtonské smlouvy. Nemocnice je schopna plnit své úkoly i v případě nasazení ZHN a je plně logisticky soběstačná (barevná příloha s. I, obr. 6).

V současné době má celý český kontingent v Afghánistánu cca 140 osob. Z tohoto počtu tvoří 47 osob zdravotnický personál, 34 osob jednotky logistického zabezpečení a zbývající osoby jsou součástí velitelství, rádiového družstva nebo příslušníci jednotek ochrany a vojenské policie.

Schéma 3

Zdravotnický personál polní nemocnice se skládá ze 17 lékařů, 2 farmaceutů, 23 zdravotních sester a zdravotníků a 5 laborantů. Jednotlivé lékařské odbornosti jsou co do specializace i počtu zastoupeny relevantně k předpokládanému nasazení nemocnice: 1 vedoucí lékař – cévní chirurg, 4 chirurgové (2 specialisté s atestací ve všeobecné chirurgii, 1 lékař s atestací v ortopedii a 1 lékař s atestací v traumatologii) a 2 anesteziologové. Všechny ostatní specializace mají zastoupení vždy pouze po jednom lékaři – internista, všeobecný lékař, lékař ORL, rentgenolog, mikrobiolog, epidemiolog, oční lékař, stomatolog, psycholog a veterinární lékař. S tímto zdravotnickým personálem je 6. PN schopna plně zabezpečit poskytování zdravotnické péče pro nemocné a raněné na úrovni Role 3. Je schopna provádět zdravotnické třídění pacientů, zdravotnický odsun (evakuaci), poskytování neodkladné péče, resuscitaci, život a končetiny zachraňující zákroky, stabilizaci pacientů před finálním zdravotnickým odsunem.

Polní nemocnice má v této misi maximální kapacitu 60 lůžek, v současné době má však rozvinuto pouze 2x15 lůžek na oddělení dočasné hospitalizace a 6 lůžek na oddělení ARO. Nemocnice může poskytovat ošetření pro zhruba 120–160 zraněných a nemocných osob za den. Dále je schopna svými 5 chirurgickými týmy zabezpečit 40–50 chirurgických zákroků za den a 20–30 resuscitačních zákroků.

Družstvo zdravotnického průzkumu je schopné provést dezinfekci u více než 800 osob za den.

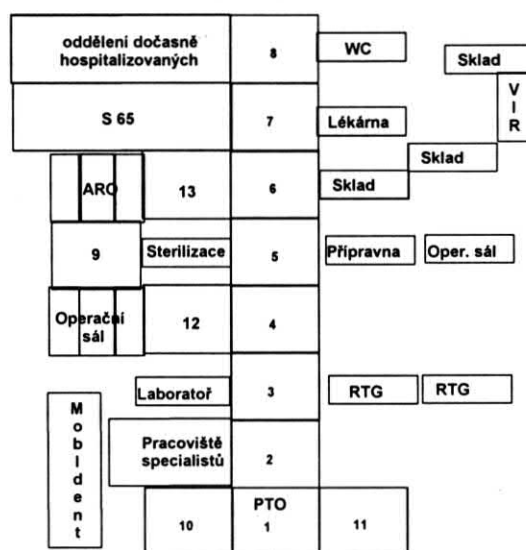

Schéma 4

Zahájení činnosti 6. PN v Afghánistánu

Dne 20. 5. 2002 proběhlo slavnostní zahájení činnosti 6. PN AČR v silách ISAF v Afghánistánu. Otevření nemocnice bylo spojeno zároveň s představením možností a kapacit ostatním vojskům ISAF působícím v Kábulu. Prezentace nemocnice byla rozdělena do dvou fází. První fáze se účastnil velitel vojsk ISAF genmjr. McColl, velitel KMNB (Kabul Multinational Brigade) brig. gen. von Buttle a dále se tohoto otevření účastnili velitelé národních kontingentů Francie, Turecka, Španělska, Bulharska, Itálie, Finska a Švédska. Druhá fáze slavnosti byla určena pro velitele zdravotnických jednotek vojsk ISAF a ostatní příslušníky zdravotnických služeb.

Obě fáze probíhaly obdobným způsobem. Začínalo se krátkým briefingem, na kterém byli účastníci stručně seznámeni s dosavadní historií a činností 6. PN a zároveň jim byly představeny možnosti a kapacity polní nemocnice v misi ISAF, poté následovala prohlídka nemocnice a ukázka vybavení jednotlivých oddělení. Z vystoupení jednotlivých účastníků z velitelství ISAF i velitelů zdravotnických služeb bylo patrné vysoce pozitivní hodnocení technické úrovně i materiálního vybavení nemocnice.

Korespondence: Kpt. Ing. Miroslav Procházka
Vojenská lékařská akademie J. E. Purkyně
Třebešská 1575
500 01 Hradec Králové
e-mail: prochazka@pmfhk.cz

Do redakce došlo 21. 6. 2002

Obr. 1: Příprava techniky na transport

Obr. 2: Převážní letadlo AN 124 Ruslan

Obr. 3: Nakládání a transport

Obr. 4: Základna českého kontingentu

Obr. 5: 6. polní nemocnice